

Vår dato: 02.07.2018

Vår ref.: hahi

Arkiv:

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Hanne Alette Hillestad.

Spørsmål fra Nettalliansen vedrørende gebyr for bomtur og deaktivering av kommunikasjonsenheten i AMS-måleren

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) mottok en henvendelse fra Nettalliansen den 13. desember 2017 hvor dere spør om nettselskap må ha hjemmel for å kreve gebyr fra kunder som på tross av avtalt tidspunkt ikke er tilstede når montøren kommer for å installere AMS-måler. Vi vurderer at nettselskap ikke har anledning til å kreve et slikt bomturgebyr, men at regelverket tillater selskapene å fastsette et avlesningsgebyr for kostnader knyttet til manuell måleravlesning.

Dere spør også om nettselskap kan ta et gebyr for å deaktivere kommunikasjonsenheten i AMS-måleren etter at måleren er installert. Nettselskap har anledning til å fastsette et slikt gebyr.

Krav til installering av AMS-måler med kommunikasjonsenhet

Innen 1. januar 2019 skal nettselskap ha installert AMS-måler i alle målepunkt i sitt nettområde, jf. måle- og avregningsforskriften¹ § 4-5 første ledd. Regelverket åpner likevel for at nettselskap får fritak fra å installere AMS-måler med aktiv kommunikasjonsenhet i noen tilfeller. For det første kan nettselskap installere AMS-måler uten aktiv kommunikasjonsenhet hos kunder som har fått attest fra lege eller psykolog på at fritak er et riktig tiltak for å redusere helseplagene til kunden. For det andre har nettselskap ikke plikt til å installere AMS-måler dersom forbruket i målepunktet er lavt og forutsigbart. NVE kan også i særlige tilfeller gi nettselskap dispensasjon fra å installere AMS.

Regulering av nettselskapenes inntekter

NVE bestemmer hvilken inntekt nettselskap kan hente inn fra sine kunder ved at vi hvert år fastsetter individuelle inntektsrammer for nettselskapene. Nettselskapene fastsetter sine tariffier basert på denne inntektsrammen. Nettselskapenes kostnader dekkes gjennom den ordinære nettleien, med mindre annet

¹ Forskrift av 11. mars 1999 nr. 301 om måling, avregning, fakturering av netjtjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv.

fremgår av bestemmelser i forskrift om kontroll av nettvirksomhet². Forskriften setter på denne måten rammer for hvordan tariffene utformes. Nettselskap må derfor ha grunnlag i forskrift om kontroll av nettvirksomhet for å fastsette et gebyr for kunder som ikke har aktiv kommunikasjonsenhet i AMS-måleren.

Nettselskap har ikke anledning til å fastsette et bomturgebyr

Forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-4a åpner opp for at nettselskap kan fastsette tariffer for særskilte tjenester hos kundene. Det er ikke kunden som har bestilt eller initiert montering av AMS-måler. NVE vurderer på nåværende tidspunkt at manglende levering av denne tjenesten derfor faller utenfor bestemmelsens ordlyd. Vi viser samtidig til vår vurdering under om at nettselskapet kan fastsette et avlesningsgebyr for kunder som har fått installert AMS-måler med deaktivert kommunikasjonsenhet.

Nettselskap har anledning til å fastsette et avlesningsgebyr

Nettselskapet er ansvarlig for at alle målepunkt avleses minimum en gang i kalenderåret, jf. måle- og avregningsforskriften § 3-3. Dette er del av det generelle ansvaret nettselskapet har for å måle og avregne kundenes forbruk korrekt. Frem til nå har nettselskapene som regel stipulert målerstanden til kunder som ikke har registrert målerverdier. Nettselskapene har ansett at det å dra til kunden for å lese av måleren medfører en urimelig kostnad og ulempe. Fremover vil plikten oppfylles ved at kommunikasjonsenheten i AMS-måleren oversender måledata til nettselskapet.

I tillegg til håndtering av kundens selvavlesninger, skal nettselskapene kontrollavlese kunder med AMS-måler uten aktiv kommunikasjonsenhet en gang i kalenderåret, jf. måle- og avregningsforskriften § 3-3. Dette kan innebære at nettselskapene fysisk må reise til kunder. Slik kontrollavlesning vil sikre en riktigere avregning av alle kunder. Både kostnaden ved årlig kontrollavlesning og kostnader til håndtering av kundens selvavlesninger er en direkte konsekvens av at kunden ikke ønsker nettselskapets standard AMS-løsning. Manuell avlesning er å anse som en særskilt tjeneste som det ikke er rimelig at nettselskapets øvrige kunder betaler for.

Når nettselskapet har rullet ut AMS, vil manuell avlesning etter NVEs vurdering være en særskilt tjeneste etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-4a. Dette betyr at regelverket tillater at nettselskapene fastsetter et gebyr for kunder som ikke har en aktiv kommunikasjonsenhet i AMS-måleren.

Kunder som har beholdt gammel måler uten at dette er begrunnet med lavt og forutsigbart forbruk, ilegges avlesningsgebyr på lik linje med kunder som har AMS med deaktivert kommunikasjonsenhet.

Vi presiserer at et slikt gebyr ikke kan ilegges kunder hvor AMS-måler med kommunikasjonsenhet ikke er installert fordi nettselskapet selv har vurdert at forbruket i målepunktet er lavt og forutsigbart. Denne kundegruppen har ikke fått tilbud om nettselskapets standard AMS-løsning, og har heller ikke valgt manuell avlesning som en særskilt tjeneste.

Et avlesningsgebyr kan ikke overstige kostnaden nettselskapet har forbundet med manuell avlesning. Kostnader som danner grunnlag for et avlesningsgebyr kan være registrering og validering av målerstand, purebrevutsendelse og korreksjoner av feil levert målerstand, samt årlig kontrollavlesning.

---

² Forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer.

Nettselskap kan ta gebyr for å deaktivere kommunikasjonsenheten etter at måleren er installert

Der AMS-måler med aktiv kommunikasjonsenhet allerede har blitt installert, og kunden på et senere tidspunkt får et fritak slik at kommunikasjonsenheten skal deaktiveres, kan dette anses som en særskilt tjeneste som nettselskapet kan fastsette et gebyr for etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-4a. Gebyret kan ikke overstige kostnadene nettselskapet har med å deaktivere kommunikasjonsenheten. Et eventuelt deaktiveringsgebyr er generelt og gjelder for hele nettområdet. Nettselskapet skal derfor fakturere samme beløp innenfor samme nettområde.

Vi presiserer at utrulling av AMS også inkluderer å installere målere uten aktiv kommunikasjonsenhet hos kunder med fritak. Dette er pålagt av myndighetene og initiert av nettselskapene, uten at kunden har bedt om det. Å deaktivere kommunikasjonsenheten når AMS installeres hos kunder med fritak er derfor å anse som en tjeneste som nettselskapet ikke kan ta gebyr for, jf. måle- og avregningsforskriften § 8-3.

Oppsummering

- Nettselskap har ikke anledning til å fastsette et bomturgebyr om selskapet ikke får gjennomført installasjon av AMS som avtalt.
- Nettselskap har anledning til å fastsette et avlesningsgebyr for kunder som ikke har aktiv kommunikasjonsenhet i AMS-måleren.
- Nettselskap kan ta gebyr for å deaktivere kommunikasjonsenheten etter at AMS-måleren er installert.
- Nettselskapet kan ikke ta gebyr når en kunde flytter til en bolig med AMS-måler uten kommunikasjonsenhet, og ønsker å aktivere denne.

Vi har i varsel om vedtak av 2. juli 2018 foreløpig vurdert at nettselskap ikke har anledning til å sette et høyere fastledd for kunder med AMS-måler uten aktiv kommunikasjonsenhet. Vi har vist til at selskapet kan kreve et avlesningsgebyr. Varselet ligger vedlagt. *Vedlegg 1.*

Vi fikk den 5. juni 2018 spørsmål fra Distriktsenergi om nettselskap kan fastsette et gebyr for kunder som ikke får montert AMS-måler med kommunikasjonsenhet. I vårt svar av 2. juli 2018 viser vi til at vårt regelverk tillater at nettselskap fastsetter et avlesningsgebyr. *Vedlegg 2.*

Med hilsen

Guro Grøtterud
seksjonssjef

Hanne Alette Hillestad
rådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: